

Normiranci! Kako lahko pridobite bonitetno oceno

Bonitetne ocene AJPES služijo za **preverjanje ekonomsko-finančne sposobnosti ponudnikov v postopkih javnega naročanja in so nepogrešljive pri celovitem spremljanju kreditnega tveganja obstoječih in potencialnih poslovnih partnerjev**. Dobra bonitetna ocena je pomembna konkurenčna prednost pri sklepanju poslov in izkazovanju poslovne odličnosti doma in v tujini.

Bonitetna ocena torej pridobiva vse večji pomen in je pogosto določena kot vstopni pogoj pri kandidiranju na javnih razpisih. Vendar se pri podjetnikih, ki svojo davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov t.i. normirance in svoja letna poročila ne predlagajo AJPES, pojavi težava, saj bonitetne ocene najpogosteje ne morejo izračunati. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) normirancem namreč ne nalaga, da morajo predložiti letno poročilo, ki je osnova za pridobitev bonitetne ocene.

Spomnimo: zavezanec za davek od dohodka iz dejavnosti ali za davek od dohodkov pravnih oseb davčno osnovo ugotavlja na enega izmed **dveh načinov**:

- z upoštevanjem **dejanskih prihodkov** in **dejanskih odhodkov** (oddajajo letna poročila) ali
- z upoštevanjem **dejanskih prihodkov** in **normiranih odhodkov** (ne oddajajo letnih poročil).

V primeru ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov mora zavezanec pri davčnem organu pravočasno opraviti priglasitev t. i. normiranosti. To pomeni, da mora priglasitev opraviti najpozneje v osmih dneh od vpisa v uradno evidenco pristojnega organa. Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov pomeni, da se od ustvarjenih prihodkov odšteje normirane odhodke, praviloma v višini 80 % prihodkov oziroma največ 40.000 eurov oziroma 80.000 eurov. Dohodnina od dohodka iz dejavnosti (samostojni podjetniki) se odmeri po 20 % davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek. Davek od dohodkov pravnih oseb se odmeri po 19 % davčni stopnji. V praksi se sicer malo pravnih oseb (npr. d.o.o.) odloči za priglasitev normiranosti.

Kako lahko normiranci pridobijo bonitetno oceno?

V AJPES lahko tudi normiranci pridobijo bonitetno oceno **pod pogojem, da ob koncu poslovnega leta pošljejo pristojni izpostavi pisno vlogo, da želijo oddati letno poročilo**. Razloga, zakaj želijo oddati letno poročilo ni potrebno navajati.

Ko se v mesecu januarju na spletni strani www.ajpes.si odpre **posebna aplikacija za vnos podatkov iz letnega poročila**, lahko vi ali vaš računovodski servis opravite vnos.

Podatki o poslovanju normiranca so v bonitetnih informacijah bolj transparentni in vidni, če ima le-ta **odprt poslovni račun**. Podjetniki se glede vrste računa dogovorijo s svojo banko.

Bonitetne ocene na podlagi podatkov iz letnih poročil se določijo vsako leto v mesecu maju in se med letom ažurirajo glede na razpoložljive podatke o poslovanju. Več o metodologiji S.BON AJPES najdete na spodnji povezavi:

[Metodologija za določanje bonitetnih ocen gospodarskih družb \(podjetij, zadrug in zavodov\) ter samostojnih podjetnikov \(S.BON AJPES model\)](#)

V kolikor podjetje ni oddalo oz. ne želi oddati letnega poročila in med letom ugotovi, da kljub temu potrebuje bonitetno oceno, lahko pri AJPES zaprosi za izredno pripravo na podlagi predložitve podatkov samo v ta namen. Sicer pa vsi normiranci lahko pridobijo bonitetno informacijo BON-2, ki prikazuje podrobnejše podatke o tekoči plačilni sposobnosti (obseg poslovanja na poslovnih računih, znesek blokad, št. dni z blokadami v zadnjih 6 mesecih) in se uporablja za dokazovanje v postopkih javnega naročanja, pri nakupih ali za preverjanje realne možnosti poplačila zapadlih obveznosti vaših dolžnikov.

Vse več podjetnikov se ob registraciji podjetja odloča za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Glede pridobitve bonitetne ocene pa vsak sam ugotavlja ali je to za njegovo podjetje potrebno ali ne.

Viri:

<https://akademija.finance.si/8948064/Novi-financni-podatki-in-bonitetne-ocene-AJPES-ze-na-voljo>

https://www.ajpes.si/Bonitetne_storitve/S.BON_AJPES/Splosno

https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/dolocitev_nacina_ugotavljanja_davcne_osnove/

Za SPOT svetovanje Koroška:

David Valič, Podjetniški center Slovenj Gradec d.o.o.

*Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska Unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj
www.eu-skladi.si*